

Motion till riksdagen

1989/90:Ub689

av Maj-Inger Klingvall m.fl. (s)

Utbildningen av förskollärare och fritidspedagoger

Utbyggnaden av barnomsorgen pågår för fullt i landets kommuner, men ett problem som blir allt tydligare är bristen på utbildad personal. Det är uppenbart att tillgången på utbildade förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare inte överensstämmer med efterfrågan.

I budgetpropositionen föreslås en ökning av antalet platser på förskolläraryrket med totalt 270, till 3 306; på fritidspedagogutbildningen, som omfattar 958 platser föreslås ingen ökning. Enligt socialstyrelsens uppskattningar borde antalet nybörjarplatser på förskollärlinjen vara 4 000 och på fritidspedagoglinjen 1 200.

Viktigt att notera är att antalet behöriga sökande kraftigt överstiger antalet platser. Till förskolläraryrket, 100 poäng, hade UHÄ hösten 1989 5 191 behöriga sökande till 1 267 platser. Till fritidspedagogutbildningen fanns 3 383 behöriga sökande till 518 platser. Det är mycket beklagligt att så många sökande måste avvisas i en situation då bristen på utbildad personal hotar genomförandet av riksdagens beslut om en förskola för alla barn.

Enligt vår mening krävs en utökning utöver vad som föreslås i budgetpropositionen. Den bör vara flexibel och kunna styras till utbildningsorter med stort antal sökande.

Den svenska förskolan åtnjuter ett stort förtroende. Den är ett nödvändigt och viktigt inslag för många barnfamiljers vardag. Samtidigt ställs det stora krav på barnomsorgen, hög pedagogisk kvalitet i verksamheten, resurser att klara barn med behov av särskilt stöd av olika slag, flexibilitet i organisation och öppethållande.

Allt detta innebär att personalens roll är central i barnomsorgen. Välutbildade förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare är förutsättningen för en hög kvalitet i förskolan.

Grundutbildningen till förskollärare och fritidspedagog är en högskoleutbildning. Den skall vila på vetenskaplig grund och vara forskningsanknuten. Tyvärr saknas i dag reella förutsättningar för detta. Nu gällande utbildningsplaner är från 1980. Under de tio år som gått har mycket hänt. Antalet platser i barnomsorgen har ökat kraftigt. Kraven på förskolan har ökat i många avseenden. En ny och förlängd grundskolläraryrket har införts.

1983 gav regeringen UHÄ i uppdrag att se över förskolläraryrket och fritidspedagogutbildningarna. Ett förslag till ny barnpedagogisk utbildning remissbehandlades av UHÄ under våren 1985. UHÄ föreslog en förlängning av

grundutbildningarna till 120 poäng med samläsning cirka halva tiden. Förlängningen syftade främst till att ge förutsättningar till ett fördjupat temaarbete med forskningsanknytning i enlighet med högskolelagen.

Mot. 1989/90
Ub689

Enligt vår mening måste barnomsorgsutbildningarna reformeras. Det behövs en ny förlängd barnpedagogisk utbildning. En god kvalitet på utbildningarna är helt nödvändig för att de skall klara de krav som ställs. Det är också nödvändigt för att höja barnomsorgsyrkenas status. Den skillnad som uppstått i utbildningslängd mellan förskollärare och fritidspedagoger jämfört med grundskollärare ökar klyftan mellan dessa utbildningar och riskerar att försvåra samordningen av lärarutbildningarna och framtida samverkan och samarbete mellan de olika lärarkategorierna.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utökad antal utbildningsplatser för förskolläraryrket och fritidspedagoglinjerna,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en ny och förlängd barnpedagogisk utbildning.

Stockholm den 23 januari 1990

Maj-Inger Klingvall (s)

Margareta Winberg (s)

Ulla Pettersson (s)

Ingegerd Sahlström (s)

Lahja Exner (s)